1 Варна
книфев. Фрушева

Год. I. Добричъ, 28 Ноемврий 1887. Брой 6.

„ДОБРУЖА“ ще излиза всѣка Сѫббота.

Цѣна за абонамента:

за година . . . . . 12 лева
за 6 мѣсяца . . . . . 6 «
„ 3 „ . . . . . 3 »

За обявления се плаща 10 ст. на всѣкой редъ за първопечатание, а за всякой редъ при послѣдующе печатание по 5 стот.

Единъ брой 20 стотники.

ДОБРУЖА

ВѢСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА И НАУКА

SAPIENTI SAT!

ОРГАНЪ НА КОМИТЕТИТѢ „БЪЛГАРИЯ ЗА СЕБЕ СИ“ ВЪ ВАРНЕНСКИЯ ОКРѪГЪ.

Всичко що се отнаса за вѣстника се праща до редакцията въ Добричъ.

Ржкописи назадъ не се вржщатъ.

Неплатени писма не се приематъ.

Въ Варна представитель на редакцията е В. Божиловъ който и ще получава обявления за печатание.

„Свобода или смьрть“.

Всѣкой, който е чистъ Българинъ, всѣкой, който е роденъ отъ Българска майка, казваме, чувствувалъ е, чувствува и ще чувствува положението на своето отечество. Всички тия, млади и стари, учени или не учени, които сѫ били свидѣтели на робството ни прѣди нѣколко години, които знаятъ какво нѣщо е робство, тѣжести, мѫчения и какво нѣщо е свободенъ, самостоятеленъ животъ на единъ народъ, тѣ всичкитѣ, вѣрвамъ, ще извикатъ «свобода или тмьрть». Това е славното изрѣчение, тѣзи сѫ думитѣ на нашитѣ едно врѣме революционери, това е девизъ на онѣзи Българи, които въ врѣме на робството ни подъ Турцитѣ, оставиха всѣкакъвъ другъ животъ, оставиха баща, майка, сестри и братия, и тръгнаха да се биятъ за свободата на своя народъ, за своето отечество. Такъвъ бѣше девизътъ «Свобода или смьрть» на тия храбри юнаци, на тия хора, които посѣха чисто българско сърдце, които мислѣха не за служба, не за почетъ, не за уважение, нъ за свободата на единъ народъ, на едно племе, което едно врѣме е играло голѣма роль на Балканский полуостровъ, и който народъ, виждаха тѣ, че той пакъ ще занеме мѣстото си въ оня концертъ, както въ миналото врѣме. — Кой Българинъ не познава, кой Българинъ не е чувалъ за Ботева, Любена Каравелова, диакона Левский и др.? Кой не знае искреннитѣ думи на Раковский, «да се спасимъ отъ Россия»? Кой не познава този, който се казва Х. Димитръ? Тия сѫ тѣ чисти български синове, които умрѣха, които загинаха за своя народъ, когото силно обичаха. — Любенъ Каравеловъ денемъ и нощемъ пишеше хубавитѣ пълни съ енергия — живость, революционни статии. Той стоеше може да се каже, постоянно на своя столъ да пише, да учи своитѣ братия, да имъ казва, съобщава, че хубаво нѣщо е свободата, хубаво нѣщо е да бѫде единъ народъ независимъ. Силно бѣше словото на Любена. Чувствителни бѣха неговитѣ думи. Той работи; той ни показа какво трѣбва да правимъ. Той ни остави идеалъ; той ни увлѣче съ себѣ си; той ни каза дързайте, работете, умрѣте за отечеството тъй, като имате девизътъ «Свобода или смьрть», работи Любенъ дѣломъ и словомъ. Храбъръ бѣ тоя человѣкъ, искренни думи казваше той заедно съ другитѣ революционери — Българи, които го бѣха обградили тъй, както дѣцата около бащата или майката. — Работиха всичкитѣ ни братия хъшове, дѣйствува силно Ботевъ. Всички знаемъ за неговото дѣло въ парахода «Радецки». Умрѣ той, загина, както и Х. Димитръ, съ много други още юнаци, за своето отечество. — Кой караше тия Българи да се скитатъ не мили, не драги по чуждитѣ страни? Кое караше тия патриоти ва ходятъ голи-боси, гладни и жъдни? Да ли сполука за нѣкаква слава или за пари? Сладка нѣкоя дума отъ негдѣ си? . . . Нито пари искаха тѣ, нито служби гонѣха, нито слава търсѣха, нъ искаха това, което бѣше идеалъ въ тѣхната душа, което бѣше свято, искаха правдини, търсѣха свобода, независимость за своето отечество. Тѣ загинаха. Тѣхъ ги нѣма вече помежду ни. На много отъ тѣхъ ние не знаемъ гдѣ сѫ остаткитѣ; нъ памятьта имъ живѣе, ние ги почитаме, ние ги вѣличаемъ; тѣхъ ще слави и потомството. Тѣ повтарямъ, загинаха, нъ тѣ ни оставиха примѣръ. Тѣ ни казаха, кое е хубавото и кое е лошавото. Тѣ ни научиха, че е добрѣ да се мрѣ за свободата на своя народъ. Тѣ ни указаха, че трѣбва да пазимъ повече интереситѣ на отечеството си, отъ колкото нашитѣ. Благодарение на тѣхъ, на тѣхнитѣ дѣла, ние вече живѣемъ свободенъ, самостоятеленъ — независимъ животъ. Ние вече се радваме, стана десеть години, на този свободенъ животъ. Всичко у насъ си бѣше тръгнало въ редътъ: орачътъ гледаше своята нива, гражданинътъ своята работа. Вътрѣшнитѣ нѣкои наши недоразумѣния, които повече, като нови още, се явяваха тукъ тамѣ между водителитѣ на партиитѣ, кой да бѫде на власть и кой не, бѣха недоразумѣния или борби такива, гдѣто врѣдъ се намиратъ, гдѣто има свободенъ животъ, гдѣто има народъ, който иска да живѣе самостоятелно, борби, които се измѣняватъ съ течението на врѣмето, страститѣ, които се отлаложватъ, когато се поразберемъ. Съ една рѣчь, това бѣше чисто наша — домашна расправия. Нъ, независимо отъ това, намѣриха се хора, съ лоши мисли, които ни завидѣха, че ние напрѣдвахме, и рѣшиха да търсятъ случай да ни глътнатъ. Съединението съ Тракия стана; войната съ Сърбитѣ бѣ слава на българското оръжие. България се повдигна много прѣдъ Европа. Свободнитѣ държави викаха, че трѣбва България да живѣе самостоятелно, защото тамъ има народъ, който умѣе да пази свободата си. Само тия, които имать претенциитѣ да ни наричатъ братия по кръвь и вѣра, тия, които казватъ, че сме Славяни, тия искатъ да ни глътнатъ и то за християнско име за славянска идея — чиста Катковщина. Мислятъ, кроятъ планове и днесь още хората въ Петербургъ, надѣватъ се тия мними покровители за още някои нови смутове въ земята ни, за да викнатъ, че не сме хора за самостоятеленъ животъ, че не можемъ да се управляваме и за това трѣбвало камшикъ и окупация. Желаятъ твърдѣ много да създатътъ една Дунайска България, братията Московци, една губерня, една втора Полша, единъ Кавказъ. Много още ще се надѣватъ нашитѣ покровители, много още бомби въ Одесса ще се испитватъ, много оше заплашителни писма ще пращатъ, много още парици ще се похарчатъ, много още Нелидовъ ще крѣска за ауденция, много и много още Хитрово ще мисли и крои планове въ Букурещъ. Ще чакатъ нашитѣ братия за още единъ смутъ въ Руссе, за още единъ комплотъ въ Бургасъ, ще дирятъ още единъ Филовъ, още единъ Кръстевъ и други още шпиони и прѣдатели, нѣма да ги намѣратъ, нѣма да дочакатъ. Вѣрваме ние, че по-напрѣдъ отъ насъ ще дочакатъ нѣкои смутове, които много обичатъ, въ Петербургъ, Москва, отъ колкото въ Руссе или друго мѣсто въ нашата страна. Нѣма вече такива извѣрги, прѣдатели — Българи, нѣма вече толкова мръсни души, които да продаджтъ България. Нѣколко души вагабонти бѣха тѣ, които днесь ви сѫ въ земята, които днесь хранутитѣ, като се надѣвате на тѣхъ много за сполука въ почнатото ви дѣло. Искатъ подирь това нашитѣ покровители да ги уважаваме и да сме гледали за незнамъ каква Славянска идея, Русский интересъ и нагайка, за незнамъ каква Москва и други глупости. Наистина, ако ние имаме право да прислѣдваме, да гонимъ всичкитѣ тия, които ни копаятъ гробъ, които гледатъ да зароватъ страната ни, които гледатъ да ни глътнатъ, били тѣ Русси или други, то колко повече трѣбва да прислѣдваме тия мизерни, тия ниски същества, които се казватъ ужъ Българи, нъ продадени души на чуждото. Що за хора сѫ тия Бендеревъ, другъ називаемъ Груевъ, трети подлецъ Каравеловъ и нѣкои други бербанти? Кой имъ е далъ право да продаватъ единъ народъ съ добро минало и бѫджще? Нема народа е Бендеревъ или продажния Цанковъ? Нема селянитѣ сѫ Климентъ или пъкъ гражданитѣ Славейковъ? Всички ние трѣбва да бѫдемъ на кракъ, всички трѣбва да бѫдемъ будни, да неоставяме тѣзи ниски същества да си играятъ съ сѫдбата на единъ цѣлъ народъ. Тѣ трѣбва да се гонятъ отъ мѣсто на мѣсто, тѣ трѣбва да се прислѣдватъ отъ всѣкий честенъ Българинъ. Нема затуй загинаха толкова юнаци въ боя съ Сърбитѣ? Тѣ загинаха не за очитѣ на Заимова, нито пъкъ за бѣлата коса на Славейковъ, а — за България. Ние нетрѣбва да се отпущаме, трѣбва да се пазимъ. Трѣбва патриотическото ни правителство да бѫде будно, защото хората — покровителитѣ, бомби опитватъ; може би, тѣзи бомби да заслужатъ твърдѣ много за въ Гатчино, може би да се случи пакъ 1-й Мартъ, нъ ние сме длъжни да внимаваме, да се пазиме. Всички ние трѣбва да бѫдемъ готови, и граждани и селяни, и офицери и чиновници, да се небоимъ отъ никакви заплашвания, всички въ едно, като едно тѣло, трѣбва да се боримъ за нашето съществувание, за нашата самосъстоятелность, и при всѣки моментъ да сме готови да умрѣмъ за своето отечество тъй, както нашитѣ революционери съ девизътъ «Свобода или смьрть».

A. Nemo.

Минаването на Царя прѣзъ Берлинъ.

Вървежа на европейскитѣ работи отъ двѣ години насамъ, дѣйствително, ще зачуди всѣкиго, който се би спрѣлъ да поразмисли прѣзъ какви фази прѣминаха великитѣ събития отъ самото си начало до днесь и каква е била досегашната борба на самата дипломация въ Европа. Че какъ да не е чудно, какъ да не е дивно това, когато тъкмо прѣди година врѣме географитѣ се готвѣха да промѣнятъ хартата на Балканский полуостровъ, и царь Александръ III-й се готвѣше, че българский народъ е пропадналъ и лѣсно ще може да го земе подъ монаршеското си крило, а пакъ днесь виждаме този сѫщия непоколебимъ царь да отива да търси цѣръ за неизличимата си болѣсть въ тази столица, за която нѣкога-си русскитѣ дипломати говорѣха, че прѣзъ нея е правия пѫть за Цариградъ. Какъ да не се мае човѣкъ, когато неволно си припомни въ какво състояние се намѣрваше прѣди овдовѣлата България и когато вижда, че днесь тя вече си има своя достоенъ Князь и че съ още по-голѣма енергия и сила се бори за своето съществование. Нцма не е за чудо и помѣнъ, че цѣла Европа, която бѣше противъ насъ, когато незнаеше, какъ стоятъ работитѣ по съединението ни, — днесь ни защищава като истински свои чада отъ грабителитѣ. Всичкитѣ тия събития въ началото на неравната ни борба, плашаха всѣкиго и го караха неволно да мисли за нѣкакво-си грозно бѫджще, което можеше да постигне цѣлия ни народъ, ако бѣха се осѫществили адскитѣ планове на Груевци и Бендеревци. Нъ днесь ний можемъ да кажемъ, че ни московското злато, ни различнитѣ Климентовци, Цанковци и Стефанкини, несториха и неструватъ пари по насъ, и тѣхнитѣ революции излѣзоха много запъртъкъ: само монархизма, деспотизма и безобразното грабение и мѫчение на единъ народъ, сѫ революционната машина. Виждте новата история на Франция — и ще разберете, да ли това е вѣрно. Прочетете русски-тѣ вѣстници, отъ деня на възцаряването на Александра III-й, ще видите колко народъ е заточенъ въ Сибирскитѣ грозни затвори и ще разберете, коя е причината на тѣхното нещастие и гдѣ е вече курдисана машината за бѫджщата велика революция въ свѣта. Пакъ го казваме, Г-да, че това е резултата отъ работитѣ на неразбрания монархизмъ на срѣдневѣковния деспотинъ, на террора и за тѣхъ нѣма мѣсто по насъ. Въ нашето отечество нѣма Българинъ недоволенъ отъ своето. Българина знай да пази огнището си, въ нужда забрави частнитѣ си расправии, когато работата дойде до общото благо на отечеството ни. Това е тъй, тъй е било още отъ самото основание на старата българска държава: и тогазъ, както и днесь, Българина скъпо е цѣнилъ похвалнитѣ дѣла на великитѣ си хора, на великитѣ си господари, и скъпо и прѣскъпо е наказвалъ измѣнициитѣ. Казахме, я: това сѫ съществениитѣ чърти на Българина, които ни дълговрѣменното му робство подъ Гърцитѣ и Турцитѣ неможа да измѣни. Тѣхъ нѣма да ги промѣнятъ и райскитѣ обѣщания, които му даватъ днешнитѣ врагове на България. Ако има да се срѣщатъ исключения отъ това общо правило, то тѣ сѫ именно, Драганъ Цанковъ, Петко Каравеловъ, Климентъ и др. нѣкои Татаро-византийски исчадия на България. Както нѣкогашъ-си Българина е излѣзвалъ справедливъ побѣдитель въ неравната борба съ враговетѣ си, тъй и сега той отмъсти на измѣнициитѣ, и особенно на тогози, комуто се тѣ кланятъ — на Александра III-й.

Великъ, наистина, искаше да се покаже той къмъ своя народъ и още при встъпването на прѣстола; страшенъ гонитель се показа той къмъ чуждото влияние въ страната му; знамѣнитъ искаше да стане той въ русската история съ заробването на този народъ, който приснопамятния му баща освободи отъ Турското робство; нъ за това величие трѣбваше гениаленъ умъ, опитна рѫка и по-други, по-благородни, по-честни срѣдства; а не хайдутлукъ, не повдигание революции въ чуждитѣ страни, не князокрадство; не съ затварянето на училищата за тѣзи, които не сѫ се родили съ дворянски дипломъ или съ окачена на шията сабля. Това всичко, намѣсто добрини, намѣсто блаженство и величие, докара на Царя скръбно състояние, въ което той и дипломацията му испадна ненадѣйно; това, именно, докара довчерашната робиня, България, да му плесне позорния шамаръ, и да му припомни, какъ трѣбва да се обръща той съ тѣзи, на които иска скжно и прѣскжно да му се отплащатъ за благодѣянията, които почившия му баща бѣ направилъ на безсилния Българинъ. Пакъ повтаряме, че чудно и дваждъ по-чудно е това, гдѣто работитѣ се прѣобърнаха тъй, че показаха русската дипломация въ всичката ѝ голота съ благитѣ ѝ намѣрения за нашето отечество. Още прѣди два мѣсеца царя донѣйдѣ съзнаваше грѣшкитѣ на своитѣ хора, нъ това бѣше срамъ за дипломацията му, ако излѣзеше прѣдъ свѣта на лице. Дойде най-сетнѣ врѣме за почивка, царя замина за Копенхагенъ съ челедьта си, и послѣднитѣ му надѣжди за нѣкаква сполука съвършенно изчезна, когато се пръсна по цѣлия свѣтъ за сключването на Тройственния съюзъ на западно-европейскитѣ държави. Това вече увѣри царя въ несъстоятелностьта на политиката му по българскитѣ работи, и той почна да пиши състрадателни писма Императору Вилхелму за Кронъ-Принца и съ таквази една уйдурма, ужъ че Балтийското море замръзнало, той докара работата да си отиди по сухо, като намине пѫтемъ прѣзъ Берлинъ. И тъй стана; прѣзъ дене-си се научихме отъ европейскитѣ вѣстници, че царя посѣтилъ Германската столица, че го посрѣщнали неособенно блѣскаво, че ималъ срѣща съ Германский Императоръ и Бисмарка. Колкото и да казваха вѣстницитѣ, че тази срѣща на Императоритѣ нѣма да има никакъвъ политически характеръ, — послѣднитѣ новини доказаха съвсѣмъ противното. Ако гледашъ едни отъ европ. вѣстници, — гърмятъ, че при свиждането царя се е обѣщалъ за поддържанието на европейския миръ; ако гледашъ други, — той неотварялъ дума за никакви финанциални въпроси (Бисмаркъ се погрижи и повдигна курса на русската рубла въ Берлинъ прѣди идването на царя. Б. Р.). Както и да е, нъ това е положителна истинна, че царя, колкото и да не се докоснувалъ до политически въпроси, все се е пооплакалъ хайле на Бисмарка, гдѣто Германия била държала не комшийска политика къмъ Россия по българския въпросъ. За да докаже истинностьта на думитѣ си, като забравилъ поведението си за послѣднитѣ двѣ години къмъ нещастната България, — извадилъ изъ джеба си нѣколко Германски ноти, съдържанието на които компрометирало самата Германия по българский въпросъ. Бисмаркъ, като всѣкогашъ, останалъ ужъ поразенъ отъ този фактъ и казалъ, че помѣнатитѣ ноти сѫ фалшифицирани отъ Орлеанската фамилия, която ужъ искала да се възползува нѣщо отъ бъркотитѣ на европ. дипломация по българский въпросъ. И тъй, както виждате, бай Бисмаркъ прати царя въ Петербургъ за вода, като го накара да запрѣти на русскитѣ вѣстници да непишатъ противъ Германия. Колкото за въпроситѣ цареви ноти, до сега никой отъ европейскитѣ публицисти не се е произнесълъ за или противъ фалшификацията имъ отъ Орлеанската фамилия: това е обща тайна. Отъ друга страна, като се обърне внимание на добрѣ-познатитѣ сношения на Г. Бошера съ помѣнатата фами

лия, както и опровержението на послѣдния въ Келнската газета, — човѣкъ неволно си помисля: да ли тѣзи фалшификации, ужъ на Орлеаниститѣ, не сѫ уйдурма на Катковщината, за да се оправдае съ това досегашното поведение на русската дипломация къмъ Германия и изобщо къмъ въстанала Европа.

Ев. Дрѣбовъ.

Добричъ 27 Ноемврий 1887 г.

Нѣма човѣкъ благоразуменъ, който да отказва истината, че правителство, безъ да събира даждия отъ народа, неможе да сѫществува; а сѫщо, че съ течението на времято общественнитѣ нужди се умножаватъ, расходитѣ на правителството порастнѫватъ, слѣдователно, и даждията, които то събира, ставатъ отъ година на години по-голѣми. Това послѣдното, а коне може напълно да се каже за старитѣ и благоустроенни държави, въ насъ всецѣло е така. Доказателство е държавний ни бюджетъ, който прѣзъ 18⁸⁰|₈₁ финансова година е билъ въ расходната си часть отъ 27,306,267 льва; а прѣзъ 1885 год. 35,780,323 льва. Но за да може населението да плати 35 миллиона съ сѫщата лекость, съ каквато е платило 27 миллиона, трѣба источницитѣ, отъ които то добива парата — замледѣлието, търговията и индустрията — да се повдигнатъ, да се направатъ по-обилни. Не става ли това, не се ли подпомага развиването на тия источници, уголѣмяването даждията всѣкога тѣжко ще се отзовава върху благосъстоянието на населението; послѣднето всѣкога ще върви къмъ съсипия, къмъ сиромашия и правителството повече и повече ще срѣща мѫчнотии и мѫчнотии сериозни при събирание даждията.

До сегашнитѣ наши министерства, като сѫ имали прѣдъ видъ само едничкото нѣщо: да се одържѫтъ повечко время на власть, — малко, за да некажемъ никакъ, сѫ се грижили да направатъ уголѣмяването даждията неусѣтно за населението, което се постига съ повдигание приходнитѣ источници. Осъмь цѣли години живѣемъ ний самостоятеленъ животъ; осъмь цѣли години сѫ откакъ намъ ни дадъха сами да се управляваме и сами да се грижимъ за благосъстоянието си; а я да се поозърнемъ наоколо си и да видимъ какво сме сторили за повдигание земледѣлието, търговията и индустрията въ татковината си? да видимъ съ колко процента сме повдигнѫли благосъстоянието на народа си? Страхъ ме е, че резултата ще се окаже много повече печаленъ, отколкото можемъ да си предполагаме; плаша се, че този резултатъ намѣсто напрѣдничавость ще покаже назадничавость.

И наистина, погледнете селянина, порасПитайте гражданина и кажете правичката: уголѣмяването съ 35% държавнитѣ разноски уголѣмило ли е съ толкова не, а само съ 15%, народното благосъстояние? Всѣкой добросъвѣстенъ и познатъ отблизо съ народното домакинство човѣкъ ще отговори: *не.* А това нѣщо, читателю, не само е печално, а е още и съ грозна переспектива. Население, даждията на което постоянно се уголѣмяватъ, а приходнитѣ му источници стоятъ въ едно положение, неминуемо ще бѫде сполѣтено отъ разоряване, отъ банкрутство. Такова население прилича на човѣкъ, който при постояненъ приходъ отъ 1000 льва, тая година харчи 1200, до година 1500, до друга 2000 и т. н.; а за подобенъ човѣкъ края какъвъ е, всѣкой го знае — той (края) е потѫване въ тинята на борча, бѣзъ надѣжда за излизание отъ тамъ.

Ний високо си издигаме гласа прѣдъ настоящето ни правителство, което бѣзгранично уважаваме за патриотизма му и самоотвърженостьта му, и настоятелно искаме отъ него по-скоро да вземе всички мѣрки за повдигание земледѣлието, търговията и индустрията; защото бѣдата не е далечъ — тя е прѣдъ вратата ни. Татковината ни, благодарение нему (на правителството ни), вече преминѫ най острото на кризата; ней вече неугрожава изгубването самостоятелностьта й; заклѣтий й врагъ е до толкова обезсиленъ, щото се задоволява, само отдалечъ да рѫмжи, като наплашенъ звѣръ скритъ въ лѣговището си; слѣдователно, ако не всецѣло, то поне отчасти, можемъ, па и сме длъжни, да се завземемъ съ сполучливото рѣшение на тоя въпросъ — повдигането на народното благосъстояние. —

Знамето на България.

Както всяки человѣкъ, който е стигналъ да расѫждава, се въодушевлява отъ извѣстно стрѣмление, което е животворящата негова сила, така и единъ народъ има едно опредѣлено стрѣмление, което обеденява неговитѣ членове и ги предизвиква на задружно работение, защото народъ не е нищо друго, освѣнъ сборъ на отдѣлни личности, прилични единъ на други по едни нрави и обичаи. Кой расѫждающъ человѣкъ не знае че неговото сѫществувание не е вѣчно и че годинитѣ му сѫ причетени, нъ никой не скрьства ржцѣ да чака края на своя животъ. При всичко че тукъ играе голѣма роль неопрѣдѣленноста за предлъжение человѣческия животъ, нъ главната причина, която движи человѣка и до гроба е онова вѫтрѣшно чувство, чрѣзъ което человѣкъ се вижда задлъженъ да узнаменува своето битие на земята. Неможе да бѫде человѣкъ на свѣта, да се не мѫчи отъ нѣщо, да го небезспокои каквато и да е мисъль или да го неблазни и мами нѣщо. Дали всичко това има за единственна цѣль да се нахрани и облѣче человѣкъ? Ние отговаряме че не, макарь, за жалость, и да има подобни създания, които много малко различаватъ отъ другий животенъ свѣтъ. Единственното отличие на человѣка, което го туря по горѣ отъ заобикалящитѣ го животни, е стрѣмлението у него да бѫде полезенъ на ближния си не само догдѣ е самъ на земята, нъ и тогава когато отъ неговитѣ тлѣнни останки не ще има ни една прашинка.

Когато това е естественъ законъ за отдѣлнитѣ личности, които сѫ прѣдопрѣдѣлени на изгубване отъ лицето на земята, колко повече е применимъ този законъ за единъ народъ. И наистина нѣма народъ въ свѣта, който да се не стрѣми, който да не прислѣдва една цѣль, съ други думи да нѣма свое знаме. Ако има народъ безъ стрѣмление, безъ знаме, ние ще речемъ то е мъртвило, а не народъ. И ние, Българитѣ, които сме заживѣли отъ десеть години въ политически всѣтъ, при всичко не отъ незапомнено врѣме тъпчемъ земята, имаме своето знаме по образа на другитѣ народи. Знамето на младата България е написано съ най чистосърдечни слова: *«нѣмаме очи на чуждото, нъ искаме своето и да бѫдемъ сами господари у дома си».*

Кой истински българинъ не би се жертвувалъ за запазването на това знаме, което украсяватъ такива идеи, и въ коя благородна душя би произвело позивъ стрѣмлението за неговото оничтожение? Далечъ е отъ насъ мисъльта да отнѣмаме чуждото, да гьлтаме и претопяваме по слабитѣ, както правятъ нѣкои стравници, нъ сме добри пазители на своето, за което като единъ человѣкъ сме готови да станимъ жертва. Да се хвали самъ человѣкъ е единъ порокъ, нъ да повтаря онова, което цѣлъ свѣтъ говори не е самохвалство. Ние сме се явили най послѣдни на политическата арена и освѣнъ че станахме извѣстни на цѣлъ свѣтъ и постоянъ житель въ кабинетитѣ на дипломатитѣ и журналиститѣ, нъ имаме вече нѣколко знаменити дати, които ще бѫдѫтъ златни страници отъ новия ни политически животъ и първа гордость на младото ни потомство. 6-й Септемврий, 7 до 15 Ноемврий 1885 год. сѫ първитѣ рожби на девизата: България сама господарь у дома си. Това е лѣгнало като безцѣнь камькъ на всяко младо и честно Българско сърдце и около него се гропира всичко интелегентно. Странящитѣ отъ него сѫ осѫдени на вѣчно растлѣние. Фондамента е положенъ на здрава почва, зданието ще бѫде трайно, датитѣ ще го украсяватъ.

Платенъ отговоръ съ допълнение.

(Продължение отъ брой 5.)

Нъ пуста сѫдба, колко проклѣта е тя, дѣто всѣкога измѣнява на прѣдателскитѣ желания. Да бѣше тя нѣщо, като прѣстѫпница — Софиста на XIX. вѣкъ я би отсѫдилъ на вѣченъ затворъ отъ издигнатото си столче. А че какъ пъкъ и да не й се сърди, когато и тя сама го върши прѣкалено. Хичь работа ли й е, да открива, че на бая Кръстя братъ му е експлоатиралъ съ името на тукашний комитетъ и че е прѣпоржчвалъ отъ името на послѣдния за чиновници хора à la Гунчевъ? Хичь работа ли й е, като знаять Варненци, че Народното Събрание ще изработи закони за бързо сѫдопроизводство, — да ги кара да викатъ, че съ това нѣма да се помогне нищо за подобрѣнието на дѣлата въ тукашний сѫдъ, додѣто правителството не изгони изъ него прѣдателитѣ? Но не — на пукъ на това, тя пакъ повтаря: прѣдателитѣ сѫ пехливани; тѣ сѫ способни да продаватъ България — отечеството си, като дрипель на Московския битъ-пазарь. И ни казваме: тѣзи хора нека отидатъ при матушката и тамъ имъ е мѣстото, тамъ е III-то отдѣление, за неговитѣ чиновници у насъ нѣма почва: това го доказаха кървавитѣ случки въ Силистра, Бургасъ и Русчукъ. За това всички сме съгласни да стане, тъй, нъ я попитайте бая К., та да видимъ той какво ще ви отвърне? Той е практиченъ човѣкъ, и, ако му спомѣнете за това, ще ви се исмѫчи съ Волтеровска насмѣшка, ще ви каже: това е нищо, ще побара ще побара въ дѣсния си джебецъ, ще намѣре всичко нужно, ще Ви заговори съ устата на Питея едно кѫсичко словце, та и Вие ще се залисате отъ думитѣ му и ще кажите, че бай Кръстйо е патриотъ и право говори, ще видите, какъ братъ му Николаки се хили и пули отъ страна и вика: «Да, това е тъй Г-да!» Тъй ли е това или не — ний ще го вѣрваме, нъ какво да сторишь, когато отъ друга страна хората пъкъ казватъ: «за да се увѣрите въ горнйото, станете малко тепегйозча. надникните въ лѣвото джобче на бая К. — ще видите въ него в. 9-ий Августъ, брошуритѣ на Бендерева и много други нечувани работи, които нощѣмъ, насънѣ, ангель хранитель му носилъ, за да бѫде и той въ течението на събитията, да знай, какви инструкции трѣбва да се даватъ на нощнитѣ влъхви. И за туй можите да кажите, че не е и не може да бѫде. Ний, като двѣ и двѣ четири, Ви казваме, че съ Цариградски чикрѣкъ шега не бива; защото бай К. е дребенъ човѣчецъ съ голѣми работи: той има, напримѣръ, чудотворната икона на равноапостолитѣ Петка и Драгана; той помни добрѣ, че само прѣзъ тѣхното царувание нарѣдко му се случваше да изгубе дѣлото на нѣкои отъ клиентитѣ си. Какво повече отъ това и какъ да не е правъ бай К., дѣто денонощно балнува за златния вѣкъ на П. Каравелова и Д. Цанкова? Най подирѣ и той, като всичкитѣ си аркадаши, щѣ-не-щѣ видѣ, че цѣла Европа се убѣди, дѣто русски кракъ нѣма стѫпи въ България, почна да негодува противъ неспособностьта на Силистренскитѣ и Русенскитѣ рублажии и туко го гледаме, че се завзелъ да мисли, като какви срѣдства да се употрѣбятъ за да се отърве. Бе чи ходи той, бе чи припка, бе чи чете съчиненията на великитѣ политици и нещѣшь ли, че му набуталъ края. Той казва, че народната поговорка казвала: «отъ далеко — да ти й легко» и захваща да работи не до тамъ глупаво. За да се отърве отъ старото си грѣхопадение въ Русското Консулато, та да излѣзе пакъ на очи, — той се раздѣли съ явния си ортакъ г. Анастасиадиса, хвърли скѫпия си занаетецъ съ 4—500 л. на мѣсеца и, — кое чрѣзъ роднини, кое съ приятели, кое съ подливания, — сполучи да го назначатъ прѣдсѣдатель на тукашний Окр. Сѫдъ. Послѣ това, моля ви се, може ли човѣшката натура да се спре, да го нехвали и уважава като практиченъ човѣкъ. Нъ не е само това, — има и много други нѣща, които именно по добрѣ ще покажатъ днешната му дѣятелность. Като достойно чедо на рода си, той е билъ и е добръ агитаторъ на П. Каравеловъ. Отъ прѣврата насамъ, прѣзъ нѣкого си Иванова въ Добричъ, [illegible] сторски е писалъ на З. Гунчева, как[illegible] работи съ съмисленницитѣ си, да подго[illegible] нѣщо по добро отъ Силистренското пр[illegible]чение, и, като видѣ, че нѣма да се сп[illegible] пакъ прѣзъ сѫщия Ивановъ, пише Гун[illegible] «Всичко е изгубено и трѣбва да прѣкѫ[illegible] агитацитѣ, додѣто се поуталожи свѣта [illegible] не си изгубимъ службитѣ. Кажете, де: това все не е ли плодъ отъ дълговрѣменна практика. Да бѣше други на мѣстото на бая К. — щѣше ли да му дойде подобно нѣщо на ума? Той, както виждате, Г-да, не става каилъ да го отчислятъ и да работи тайно: тогази ще трѣбва да се харче отъ рублитѣ, а това е явна загуба спорѣдъ неговата теория по политическата икономия. Нима пъкъ не е по добрѣ за него да си зема българската пара, додѣто дойде неговото «на сонь грядущій», и да си се распорежда, както си ще: Иска ли да накаже нѣкого отъ подвѣдомственнитѣ си чиновници, дѣто не сѫ гласували за брата му въ миналитѣ избори, ще ги отрупва съ много работа, не за тѣхъ и ще имъ дава пѫтя. Дойде ли при него бившия му ортакъ г. Анастасиадисъ да защищава нѣкое дѣло — пакъ ще му дава първенство. Иска ли той (Анаст.) да се научи като каквъ край ще земе нѣкое отъ дѣлата му въ сѫда — ще го придружава до въ канцеларията си. Когато пъкъ невидимия въздухъ ще подава ржката си да поеме отъ г. Анастасиадиса половината отъ адвокатската печалба, — бай К. ще чете йоще веднаждъ прощението на единъ Гйоренченинъ

Царя на Духовъ-день

Повѣсть изъ маджарский животъ

прѣведе

Гринда-Цифра.

I.

Продължение отъ брой 5.

— Кой сьмь азъ? За това ще помълчимъ за сега, викаше той. Ако бѫда побѣденъ, ще си идѫ, както и дойдохъ; а ако побѣдѭ, ще останѫ тукъ. Такъвъ бѣше отговора, когата той даде на всички въпроси, на заклѣтитѣ. Никой го непознаваше. Той бѣше 26 годишенъ, хубавъ момъкъ, съ възчьрно лице. Кестеневитѣ му косми падахѫ на кѫдри по рамѣната му. Чьрниттѣ му очи юнашки свѣтѣхѫ, а въ усмивката му имаше нѣщо смѣлостно и гордо; той не бѣше високъ, но снаженъ; облѣченъ бѣ въ простонародно, чисто и хубаво рухо.

Всички искахѫ да знаѭтъ отъ гдѣ е взелъ коня си. Коня бѣше превъсходенъ. Сьрдченъ, чистокръвенъ конь съ дълга до земята грива, съ дебела и дълга опашка, — неможаше ни минута да стои спокоенъ, а постоянно скачаше и се вдигаше на заднитѣ си крака.

На непознатия дадохѫ да вземе жребие и послѣ той *се изгуби* изъ мѣжду другитѣ ѣздачи.

Знака се даде. Чухѫ се три гѣрмежа. Трѣбаше да почнѫтъ слѣдъ третий. При вьрвото грьмване, коньетѣ се размьрдахѫ, наскачахѫ на заднитѣ си крака; послѣ второто по-голѣмата часть се успокои, само нѣкои неопитни още скачахѫ. Но, ето свѣтнѫ, грьмнѫ и третий гѣрмежъ и въ сѫщата секунда бѫрже се впустнѫ въ кръга цѣлата верига ѣздачи.

Напрѣдъ тичахѫ петь — шесть по-нетьрпѣливи конье, които на всички надпрепусквания биватъ безбожно дупкани отъ бодачкитѣ на ѣздачитѣ си и всѣкога въ края на кръга оставатъ назадь. Мѣжду тѣхъ бѣше и непознатия.

«Царя на Духовъ-день», гордо надутъ, прѣпускаше още мѣжду главната масса. Като из минѫхѫ триста разкрача, той грьмко извика, стиснѫ бодачкитѣ, замахнѫ съ камшика и, като стрѣла, се измѫкнѫ съ правикнѫлйя си конь напрѣжъ всички.

Вече се вдигнѫ страшенъ шумъ, викания, подбуждания, тропания. Ѣздачитѣ лѣгнѫхѫ съвсѣмъ врьзъ вратоветѣ на коньетѣ, шапкитѣ имъ се развѣвахѫ отъ вѣтъра и, овладани отъ бѣсното тичанье, всѣкиму се чинѣше, че непремѣнно той ще излѣзе побѣдитель. Единъ конь е вече паднѫлъ и риташе съ ѣздача си въ прахѫ; другитѣ тичахѫ напрѣдь.

Отъ фаятонитѣ много добрѣ се виждаше тичаньето, «Царя», около главата на когото се развѣвахѫ дългитѣ плетеници цвѣтья отъ вѣнеца му, испрѣвараше всички. Едного слѣдъ другиго, побѣдно той испрѣваряше и, въ послѣдната четвьртина на края, вече всички бѣхѫ отподирѣ му. Само непознатия прѣпускаше всичко време напрѣдь.

Мартинъ прѣпускаше слѣдъ него. Коньтъ му е по-опитенъ, но коня на непознатия съперникъ бѣше сърдченъ и бързъ, като вѣтъръ. Оставатъ още двѣстѣ разкрача, които ще рѣшѫтъ всичко. Непознатия гледа Мартина съ самонадѣянна усмивка. Боляритѣ съ въсторгъ викатъ отъ файтонитѣ си: «не оставяй!» и това насьрдчава и двамината. Карпати стои правъ въ файтона си и съ напрѣгнѫто внимание слѣди вьрвежа на интересната борба.

— Е, е, на, испрѣвари го! А — не, не! И той удари въ бодачкитѣ. Прѣпуска, като вихрушка, дяволъ да го вземи! Какъвъ конь! И добрѣ сѣди това хлапе! Е, Мартине, туку-май дойде края на царуванието ти! Да ли ще удьржи още сто разкрача.... Не гостигнѫ!

Така бѣше. Непознатия половина секунда испрѣвари Мартина, дотьрчѣ до байрака и се спрѣ, като закованъ. Мартинъ, като дойде до байрака, бьржѣ го измѫкнѫ изъ ржцѣтѣ на Андраши и тьржественно извика на съперника си:

— Лъжешъ се, приятельо, ако мислишъ, че си побѣдилъ: тука йма правило, спорѣдъ което царь бива този, който най напрѣдь улови байрака, а той — той ей го дѣ е.

— Така? спокойно проговори момъка. Това азъ незнаяхъ. Добрѣ, при второто тичанье така ще сторіѫ.

— Ти мислишъ, че и втори пѫть ще те пустнѫ напрѣдь? Не, братле, лъжешъ, се. Това вече нѣма да се случи. Ти и сега ти ме испрѣвари за това, че мой конь, уплашенъ отъ ризата ти, която се бѣ надула, като гемиджийсло платно, отскачи на-настрана. Ако не бѣше това, щѣше да видишъ ти! Хайди, вторий пѫть. Трѣба азъ да те понаучѫ.

(Слѣдва.)

и ще го вика да го распитва. Селянина ще влѣзе пакъ при него, ще си отложи калпака, ще плаче, дѣто е бъхталъ 15 часа пѫть отъ с. Гиоре (Балч. ок.) до Варна, ще моли бая К. да се распорѣди да не му продава пристава воловитѣ, а нашия братъ ще го поизгледа и пакъ ще му каже: «пла подиръ нѣкой день.» Е, Г-да, моля ви се сега, не заслужва ли бай К. да бѫде прѣдсѣдатель на Варн. Окр. Сѫдъ, когато той има нѣколко кѫщи, спечелени се отъ сиромашки гърбъ, и нѣма нужда отъ пари? Само туй е лошавото, че ученитѣ нѣматъ работа и си бъбрятъ, че жаждата на прѣдателитѣ за пари е по-голѣма и по-скѫпа, отъ колкото спазванието вѣрностьта къмъ отечеството си. Боже мой, защо не си отдѣлилъ тѣзи хора отъ другитѣ съ по-голѣми звѣрски зѫби, та да се види и знае, кой гълта себе подобнитѣ си?

Е. Дрѣбовъ.

По Народното Събрание.

Протоколъ.

На XIV-то засѣдание на V-то обикновенно Народ. Събрание държано на 9 Ноемврий 1887 г. подъ предсѣдателството на Д. Тончевъ.

Засѣданието се отвори на часа $1^3/_4$ под. пладне. Секретарь Байчевъ, слѣдъ като прочете списъкатъ на г-да представителитѣ, оказа се, че отъ 246 души, отсѫтствуватъ 32 и има присѫтствующи 214.

Предсѣдательтъ, слѣдъ като констатира, че има изискуемото число прѣдставители, обяви засѣданието за открито и помоли секретарь Пеневъ да прочете скратений протоколъ отъ миналото засѣдание, който се прие безъ никаква поправка.

Подиръ това се постѫпи къмъ разглѣждането прѣдметитѣ на дневний редъ.

Секретаря (Сѫрж-Ивановъ) прочете едно отношение отъ М-ра на Финансить за измѣнение чл. 3-ий отъ законатъ за митницитѣ; прочете слѣдъ това доклада до г-да Регентитѣ подъ № и издаденій отъ тѣхъ указъ подъ № 132, който се гласува и прие по принципъ отъ Народ. Събрание.

На въпросатъ положенъ отъ г-нъ предсѣдательтъ: трѣбва ли да се печати докладътъ? Събранието рѣши да се напечати и да се прѣпрати на изучване въ коммиссията на финансить.

Слѣдъ това се прочете друго едно съобщение отъ Министерството на Финансить, за приеманието на новата рубла за три лева, въ Държав. Съкровище до опрѣдѣленъ срокъ. Прочете се тъй сѫщо докладътъ подъ № 6311 и указатъ № 63 отъ 13 Май 1887 г., който се прие по принципъ отъ Събранието.

Г-нъ Славковъ прѣдлага да се не праща въ коммиссията защо нѣма какво да се изучва; приема се прѣдложението на г-нъ Славковъ. Прѣдстѫпва се къмъ разискването членъ по членъ, и слѣдъ гласуване една по една, приема се безъ измѣнение ст. I, II, III, IV, V и VI-та, а четението исцѣло се отложи за идущето засѣдания.

Въ продължение секретарьтъ (Сѫра-Ивановъ) прочете едно отношение отъ Върховната смѣтна палата; съ което се испращатъ два доклада за финансовитѣ 79—80, 80—81 год. и привремѣнна смѣтка за 1881 год., 2) допълнителна смѣтка по испълнението бюджетитѣ на горѣпоменатитѣ финансови години и привремѣнна смѣтка за бюджета на 1882 година. Събранието рѣши да се препратятъ на финансовата коммиссия.

Прочете се едно съобщение отъ Министерския съвѣтъ съ което се прѣдлага на удобрение на Народ. Събрание уволнението на съвѣтникътъ на смѣтната палата Тома Георгиевъ.

Слѣдъ прочитанието на членатъ отъ г-на предсѣдательтъ отъ законатъ за чиновницитѣ по смѣтната палата; и слѣдъ едно енергично изобличение направено отъ г-нъ Коцова за горѣказанний съвѣтникъ Събранието гласува и прие отчислението на Тома Георгиева.

Секретарь Байчевъ прочете отношението на госп. М-ра на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла, съ което прѣпраща закона за Окрѫж. Съвѣти; направи I-во четение на този законопроектъ, когото Събранието прие по принципъ, и рѣши да се прати на изучване въ надлѣжната коммиссия, и да се напечати доклада отъ коммиссията.

Прочете се едно заявление отъ народний прѣдставитель Цанко Добревъ, придружено съ медицинско свидѣтелство, съ което иска неопредѣленъ отпускъ, и Събранието му разрѣшава.

Слѣдъ това се прочете едно отношение отъ М-ра на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла, съ което иска заедно съ прѣписъ отъ докладъ и писмо отъ М-ръ да се отпустне свърхсмѣтенъ кредитъ отъ 195000 лева. Подхвърленъ на гласуване, Събранието го приема.

Четение указатъ, М-ръ Стамбуловъ говори за приеманието му исцѣло, тъй като спорѣдъ приетий обичай за свърхмѣтни кредити, по едно прочитание се гласуватъ.

Пристѫпва се къмъ избирание на коммиссия за разглѣждание смѣткитѣ на Нар. Събрание; и по прѣдложението на г-нъ Коцовъ да се състои отъ 5 души, се избраха: Никола Солменовъ, Никола Странски, Дим. Коцовъ, Стани Паница и Давидовъ. Иванъ Цвѣтковъ прави прѣдложение за намаление на поземленнитѣ даждия.

Шивачевъ казва да се даде да се печати прѣдложението и слѣдъ като се раздаде не прѣдставителитѣ, да го прѣдстави прѣдсѣдателя на Събранието.

М-ръ Прѣзидентъ утвърдява, че трѣбва прѣдложението да се печати, раздаде на прѣдставителитѣ и да се тури тогава на дневенъ редъ.

Прѣдсѣдателя обявява че въпроситѣ на дневенъ редъ се изчерпани, и моли г-да прѣдставителитѣ, които иматъ да правятъ прѣдложения за дневний редъ, на идущето засѣдание да ги съобщѫтъ.

Дневний редъ се опрѣдѣля както слѣдва:

1) Даване клѣтва на ония г-да прѣдставители, които не сѫ се клѣли.

2) Съобщение на разни законопроекти.

3) Заявлението на ония г-да прѣдставители, които избрани отъ нѣколко околии, отъ коя околия приематъ прѣдставителството.

4) Четение исцѣло распорѣждането за рублитѣ.

5) Запитването на Видинский прѣдставитель Д. Коцовъ за Червений Кръстъ.

Засѣданието се закри въ 5 часа подиръ пладне.

Нѣколко думи за състоянието на земледѣлцитѣ въ насъ *).

(Продължение отъ № 4-ий.)

Ний знаеме че мнозина, които иматъ заблуждението да мислятъ че Българский селянинъ си незнае смѣтката и които обичатъ да мѣрятъ всичко съ свой аршинъ, ще ни осѫдятъ че нападаме търговцитѣ. Ний и по напредъ бѣхме казали че цѣлътта ни не е да нападаме търговцитѣ нито да ги обвиняме въ експлоататорство, защото не сме да не знаеме че търговеца го заставлява самото му звание, да спекулира, щомъ му се вдаде случай. Като публицисти, една отъ най свещеннитѣ длъжности за насъ е, безъ да глѣдаме ще ли се хареса на тогози или оногози да указваме на лошевитѣ страни, както въ нравстенно, така също и въ материално отношение на народа ни, а особенно на онази часть отъ този народъ, което съставлява богатството на отечеството ни,—на землѣдѣлеца. Да, тѣзи господиновци, ний ще оставиме да си се сърдатъ или дани осѫждатъ, а ще се помѫчиме да изброиме причинитѣ по които съществующитѣ землѣдѣлчески каси неотговарятъ никакъ на назначението си и ще укажиме, доколкото ни иде отъ ржки, на средствата, съ които би можало да се избави землѣделческото население отъ това зло. Както знаеме всички, въ Турция имаше землѣдѣлчески касси, нъ тѣ служаха, само на 100 — на 200 души, по първи хора отъ една околия. Тогава се вземаха пари отъ касата, и длъжника трѣбваше само да си промѣнява записа всѣка година безъ да му се искатъ паритѣ; а нѣколко години преди войната (75—78) се бѣше спрѣло и променаването на записитѣ. Презъ 1880 г. чрезъ създаване закона за зеленицата, Народното събрание, бѣше признало че устава на нашитѣ землѣд. касси не отговаря на нуждитѣ на населението и трѣба да се преработи; нъ отъ тогава, макаръ и да се изминали цѣли седемь години устава си стои неизмененъ, капитала на каситѣ лѣжи въ ржцетѣ на тѣзи, които още преди освобождението се успѣли да направятъ заемъ, а землѣдѣлцитѣ отъ день на день сѐ повѣче и повѣче се забатачватъ. Ний признаваме че едно преустройство на землѣд. касси е работа твърдѣ трудна, защото не ще само измѣняването на устава, а иска да се събере распржснатий капиталъ и тогава дори, по единъ уставъ, който ще отговаря на нуждитѣ на населението, касситѣ да захванатъ своитѣ операции. Нъ всичко това, при добра воля, може да стане най много въ растояние на двѣ години. По добрѣ е да се застѣгнатъ тѣзи, които по 10—15 год., сѫ се ползували отъ касата, да си платѫтъ дълга, отколкото да страдатъ интереситѣ на 10-на хиляди землѣдѣлци.

Ний молиме най-настоятелно почитаемото правителство да обърни внимание на този въпросъ и още въ тази сесия на Нар. Събрание, да внесе законопроектъ за изменение устава на землѣделч. касси, като вземе предъ видъ главно тѣзи четь условия: 1) да се увеличатъ капиталитѣ на касситѣ така щото, за половината отъ данакоплащачитѣ-землѣдѣлци, въ една околия, да има по 200 лева. 2) Да се заематъ пари най-много само за една година; 3) Да се ограничи единъ землѣделецъ, да не може да вземе въ една година освенъ веднажъ пари отъ касата и се установи за това извѣстенъ рѣдъ, защото до сега се ставали измами и не само веднажъ, а по 2 и 3 пѫтя се вземали пари едни и същи хора; 4) За неисправнитѣ длъжници, касата да има право сама, посрѣдствомъ общинскитѣ власти, безъ сѫдъ, да събира паритѣ си и 5) промѣняването на записа да се не допуска освенъ когато длъжника е сполетело нѣкакво нещастие, като изгаряние, поплаване отъ вода, убиване отъ градушка произведението му и пр.

*) На 4-ий брой, по погрѣшка, заглавието на тая статия е пропустнѫто. Редак.

ЛѢТОПИСЬ.

— Научаваме се, че Министерството на Финансить отчислило Зл. Гунчова. Неможемъ да непохвалимъ Правителството, че найпослѣ отърва града ни отъ единъ рублажия. Хора, поклонници на Царя батушка, не трѣба да се държятъ на служба. Тѣмъ трѣба да се даде да разберѫтъ, че за хора, които продаватъ татковината си, една е наградата: *общо презрѣние.*

— Наборната комиссия дойде въ града ни и почнѫ да преглѣжда повиканнитѣ младежи.

— Въ 5-й брой на вѣстничето си, новиститѣ ся нагърбили да защищаватъ нащитѣ тукъ извѣстни рублажии: Г. Касабовъ и Желѣза Поповъ. Честитиме имъ клиентитѣ; а на в. «Свобода» обръщаме вниманието върху това и я питаме: *трѣбватъ ли и други доказателства, за да се повѣрва, че Мирски е поклонникъ на царя-батушка?* Мислимъ, г-нъ Петковъ знае, че Желѣзъ Поповъ е дъртъ Цанковистъ; а въ такъвъ случай хората, които го защищаватъ, какъ трѣба да се нарѣчатъ?

— Съобщаватъ ни изъ града, че Наборната Комиссия е направила нѣкои нередовности. Ний знаемъ, че човѣка не е непогрѣшимъ; обаче нѣкои съобщени намъ работи ни каратъ да мислимъ, че почитаемата Комиссия съзнателно грѣши. Така, тя е признала за годенъ да носи военната тегоба, глава на едно семейство и баща на 4 живи дѣца. Г-нъ Началникъ се е противилъ на това, което е и противцо на закона; но комиссияса необърнѫла внимание на справедливитѣ му протести, макаръ пунктъ й на § 17 отъ Закона за вземание новобранци и да казва: *отдѣлни мѫжье, семействата на които се състоятъ отъ жена и малолѣтни дѣца се освобождаватъ, ако числото на малолѣтнитѣ дѣца бѫде повече отъ двѣ.*

Прокуроритѣ и държавата.

Съ това заглавие въ единъ отъ броеветѣ на в. «Свобода» прочетохме една статия отъ г. Захарий Стояновъ. Тя ни направи приятно впечатление и съ ентусиазмъ и ржкоплѣскание съ посрѣщна изъ цѣлий окржгъ; а нѣкои отъ приятелитѣ телеграфически поздравиха достойний й авторъ. Ний като я залѣпваме на гърдитѣ на предсѣдателя и прокурора на Варн. Окр. Сѫдъ, — като присѫда, представяме ги предъ висшето имъ началство; а на автора й нашитѣ сърдечни поздравления и съчувствие.

— На 14 того въ землището на с. Емирово (Добричска Околия) се намѣрилъ убитъ прочутия разбойникъ Арифъ Таралоглу, който нѣколко години бѣзнаказанно е вървувалъ изъ Дели-Орманъ.

— *Убийство за една кокошка.* На 16 того двама братя въ с. Иланлѫкъ се скарали за една кокошка и въ каранието едина убива другия.

— На 21 того единъ нещастникъ отъ града ни отишълъ да копае пръсть, а за да извади по-добра пѫхнѫлъ се цѣлъ въ дупката. Пръста надъ дупкатата пада отгорѣ му и го пребива. Казватъ, че подобни случаи не сѫ биле рѣдки въ града ни — всѣка година по двоица, троица ставали жъртва. Обръщаме вниманието на полицията и на градский съвѣтъ да вземѫтъ мѣрки за прекратяването подобни скръбни случки.

— Единъ приятель изъ града ни пише по неприличното поведение, което въ частний си животъ даржалъ единъ отъ градскитѣ священници. Мѣжду другото въ това писмо се казва, че на 14 или 15 того тоя священникъ се билъ до толкова опилъ, щото се оказало нужда отъ хора, които да го занесѫтъ въ кѫщи. Ний съвѣтваме свѣтиня му да бѫде повечко предпазливъ, за да не ни застави да говоримъ съ имя и факти, което, мислимъ, неще бѫде твърдѣ добро за него. Той е младъ, слѣдователно, ако иска, може да обуздае лошитѣ си наклонности.

— Получихме изъ Силистра отъ г. И. едно отворено писмо до в. «Народно Съзнание» съ молба да го обнародваме въ вѣстника си. Ний неможемъ да испълнемъ желанието на г. И.; защото писмото му има частенъ характеръ и при това, е слѣдствие на оскърбено честолюбие. Ний познаваме хората, които пишътъ въ «Народно Съзнание», смѣтаме ги за патриоти и за свои съмисленници. Ако г. И. може ни доказа противното, да заповѣда: колонитѣ на «Добружа» сѫ на расположението му; но ний искаме доказателства съ факти, а не само голословни фрази, като ей-тъзи: «чини ми се да симпатизирате на Радославова». Съ «чини ми се», «струва ми се», «мисля да е тъй» нищо не се доказва.

— Распредѣление на помощьта 20,000 зл. лева подарени отъ Негово Царско Височество на народнитѣ училища въ градоветѣ и селата, прѣзъ които прѣмина при дохождането си въ България.

За Ломъ 500 лева, за Рахово 500 л. за Свищовъ 1,000 л. за Руссе 2,000 л. за Търново 2,000 л. за Габрово 1,000 л. за Казанлъкъ 1,000 л. за Калоферъ 1,000 л. за Пловдивъ 2,000 л. за Пазарджикъ 1,000 л. за Ихтиманъ 500 л. за София 2,000 л. за Царевица 200 л. за Павелъ 200 л. за Трънбешъ 300 л. за Куцина 200 л. за Поликраище 200 л. за Самоводене 300 л. за Дебелецъ 20 л. за Дрѣново 500 л. за Шипка 500 л. за Баня 200 л. за Карлово 500 л. за Сопотъ 500 л. за Чукурлий 200 л. за Костенецъ 200 л. за Вакарелъ 400 л. за Ени-ханъ 300 л. за Горублени 200 л.

Всичко 20,000 лева.

— Единъ приятель ни съобщи, че както тукашната, така сѫщо и Балчикската, приемателни комиссии, освѣнъ другитѣ несправедливости, единъ примѣръ отъ които указваме въ едно антрефиле на този брой на вѣстника си, е вземала за новобранци живущитѣ сега въ България младежи изъ Романска Добружа и бившата Източна Румелия безъ да обръща внимание че нѣкой отъ тѣзи младежи, които сѫ се заселили отъ Румания въ България, се дошле, когато се били вече на по 22, 23 и 24 год., а тѣзи изъ бившата Румелия, че ги е заварило съединението, когато вече сѫ биле на 24, 25 и повече години. И тѣзи хора се взематъ не че се писани въ списѫцитѣ за подлежащитѣ на военна повинность при този наборъ младежи; а на основание распорѣжданията на правителството за тѣзи живущи въ България нейни подданници, които не сѫ се явявали прѣдъ бившитѣ наборни комиссии, когато спорѣдъ възрастьта си е трѣбвало да се явѫтъ, т. е. тѣзи, които по хатъръ на кметоветѣ се укрили. При това той (приятель ни) указва на нѣколко такива примѣри, отъ които ний ще приведеме само единъ. Нѣкой си Рафаилъ Филиповъ изъ г. Котелъ, човѣкъ на 32 год. който нѣколко години нарѣдъ се е числилъ, като резервистъ въ Румелийската войска, се иска отъ Котленский Окол. Началникъ, за настоящий наборъ и този человѣкъ. както и много други като него, само защото Окол. Началникъ, или кметството въ гр. Котелъ, незнаятъ какво правятъ, принуденъ да си напусне работата и да прави толкова разноски за да отиде. При това такива младежи, макаръ отъ нѣколко години да сѫ се заселили тука или въ г. Балчикъ, при всичко че съ телеграми молятъ, когато ги изискватъ да се съобщи семейното имъ положение, та да бѫдатъ прегледани отъ тукашната комиссия, Котленский Окол. Началникъ ги иска непременно да се явѫтъ и телеграфически ги изисква отъ тукашнитѣ власти подъ стража. Ний обръщаме вниманието на правителството върху постѫпкитѣ на Котленский Окол. Началникъ и Наборната комиссия и се надѣваме че то въ най скоро врѣме ще прибърза да ограничи тѣзи неправилности. Спорѣдъ законитѣ у насъ, всѣкий български подданникъ е длъженъ да отбие военна повинность, като настѫпи въ 21 год. възрасть, ако нѣма законни причини да бѫде освободенъ. Признаваме че отъ предишнитѣ комиссии има неправилно изостанали много младежи, които е трѣбало да се взематъ въ войската и не сме противъ провѣряването; нъ на това основание да се вземѫтъ и хора, които се дошле въ България слѣдъ като се преминали 21 год. възрасть и тѣзи, които съединението съ Южна България свари на повече отъ 21 год., това го неразбираме.

— Безграмотнитѣ редактори на в. «Нова България», като нѣмало, види се; съ какво да си пълнятъ вѣстничето, заловили да псуватъ Г-на Байчева, Варненскийтъ Окржженъ училищенъ инспекторъ. Ние твърдѣ добрѣ

познаваме Г-на Байчева, така щото никакви Никола Живковци и негови аркадаши не сѫ въ положение да го очернятъ. Между Г-на Байчева и редакторитѣ на в. «Нова България» има такава разлика, щото неможе даже да се допустне и сравнение. Редакторитѣ на «Новата» сѫ шарлатани, долни — писки сѫщества и безграмотни хора; а г. Байчевъ е честенъ и съ добро образование человѣкъ. Думитѣ на «Новата» «*Това било депутатъ и инспекторъ*» сѫ до толкова глупави, щото напълно образуватъ тѣхния суратъ. Заловили се мизериитѣ му съ мизерии да хулятъ Г-на Байчева, за това, че имъ побъркалъ на изборитѣ за Градский Съвѣтъ. Много още Г-нъ Байчевъ, като васъ лекета ще окалпазани, много още като васъ глупци ще исхвърли изъ тази срѣда на обществото, гдѣто вие обичате да се овирате. Необича Г-нъ Байчевъ да търпи подлизници като Н. Живковъ, не иска да гледа на боклукъ забавачници, лошавъ става. Така е то. Бѫдете увѣрени, Г-да Новисти, че Г-нъ Байчевъ не се стрѣска ни най-малко отъ вашитѣ псувни. Колкото и да псувате, той още много ще ви плюе, много още ще ви кичи тъй, както и въ в. «Народно Съзнание», Колкото се касае до учения докторъ на медицината, извѣстния авторитетъ, второ-рий Микензи, или по-добрѣ безграмотния, безсъвѣстния и неспособния Д-ръ Стефановъ, ние оставяме да се прознесатъ за неговата способность, неговитѣ профессори въ Монпилие, Парижкитѣ и Варненскитѣ граждани, особенно тия, които сѫ имали работа съ него.

— Има нѣкои хора, които като немогатъ да притѣглятъ силитѣ си, мислятъ за себе си Богъ знай какво. Такива се считатъ за учени, умни, хора съ голѣми прѣтенции. Това ни дойде на умъ, когато прочетохме уводната статия »Изборното право», помѣстена въ 5-й брой на в. «Нова България». Наистина, ние право да си кажемъ, прѣдполагахме, че може би ще се намѣри нѣкой посвѣстенъ человѣкъ, който да пиши нѣшо хубаво въ тоя вѣстникъ. Нъ ние останахме излъгани. Хора, които се казватъ ужъ редактори на вѣстникъ, които списватъ книги и сѫ издавали и по-напрѣдъ вѣстници («Телеграфъ», «Комаръ» и др., всичкитѣ безграмотно написани), сега се показватъ още повече неграмотни и боси. Ние неискаме да говоримъ само напраздно, неискаме да се намираме само на разговоръ, нъ говоримъ една истина, макаръ да бѫде тя и скръбна. Нашата журналистика — газетната — е паднала съвършенно ниско. У насъ, куцо и слѣпо, знай-незнай, улавя се за такива прѣдприятия, щото става най-послѣ за смѣхъ на хората. Наистина, всѣки, който прочете статията «Изборното право», то той ще дойде до разочерование, ще се чуди и мисли, като какви сѫ ужъ тия пусти редактори, пусти списвачи на статии. Въ тая статия нѣма человѣкъ да намѣри нищо друго, освѣнъ купъ изрѣчения, купъ думи безъ никаква свръзка и безъ никаква логика. Види се, че цѣльта на списвача е била да се каже, че и той може да дращи. Въ цѣлата статия, отъ единия край до другия, нищо интересно, нищо свѣстно — разумно неможе да се намѣри. Който и да е читатель нищо неможе да разбере, защото въ тази статия нищо нѣма. Само този, който познава редкторътъ, авторътъ на статията, именуемъ Никола Живковъ, само той може да разбере за какво е писана тази статия, кое е накарало авторътъ й, този правовѣдь, безъ врѣме да се залавя да ни пиши статии по правото и още повече по *изборното право*. Казахме, че този, който знае гдѣ го боли бай Никола, той само ще отгадае цѣльта на автора по *Правото*. Ние, не е да незнаемъ, че редакторитѣ на в. «Нова България» тѣзи дни сѫ съвършенно неспокойни, когато сѫ се научили за ново-избрания вече кметъ и неговитѣ помощници за Вар. Градский Съвѣтъ. Прѣдъ видъ на още много други работи, като затварянне на забавачници, изискване смѣтки и др. много още статии по това пусто *Изборно Право* ще се пишатъ отъ редакторитѣ на «Новата». Ние вѣрваме, че бай Никола Живковъ много ще се пишмани, що му е трѣбвало да пиши такива глупости, много още охкания и вайкания ще издава, много още мисли ще му минаватъ прѣзъ главата, особенно мисълта, че е игралъ мизерна роль, не само въ Варна, нъ и въ други градове, гдѣто е билъ. Никакви ваши статии и глупости, Г-да редактори, на »Нова България» не сѫ въ положение да ви повдигнатъ, да ви измиятъ вашитѣ грѣхове. Ние само това скърбиме, че съ подобни вѣстничета, като «Новата», губи се въобще вкуса на читателитѣ да четатъ нѣщо по сериозно. Ние сме увѣрени, че вѣстничето «Нова България» скоро ще почине; редакторитѣ му скоро ще въспрятъ своето перце отъ да не дращи глупости, нъ все таки съжаляваме, че се появяватъ такива пасквили — парцали, както е в. «Нова България», и неговитѣ неграмотни редактори.

A. Nemo.

Забавачницитѣ въ Варна.

За забавачницитѣ въобще у насъ почна да се говори прѣди нѣколко години. Че тѣ сѫ едни отъ полѣзнитѣ учебни завѣдения, за това не ще и дума.

Отвориха се забавачници въ нѣкои и други градове, гдѣто общинитѣ имъ можаха да ги поддържатъ и скоро се затвориха. Каква полза сѫ докарали тѣ въ градоветѣ, гдѣто ги имаше, нѣма да говоря, а ще кажа нѣщичко само за нашата тукъ забавачница.

Безъ много забикалки, ще кажа направо, че Варненската забавачница неприпася абсолютно никаква полза, а напротивъ развали хубавитѣ дѣчица на хората, понеже е лишена отъ най-сѫществения нѣщо — Учители, които да отговарятъ на назначението й.

Учитель, забавичаръ, трѣбва да бѫде добрѣ запознатъ съ най-тънкитѣ психологически закони на дѣтинската душа, да знай жаждата на дѣтинската душа въ всѣкой единъ дѣтски периодъ, та да може по нуждитѣ да избира храна за неговата крѣхка душица, да знай всичкитѣ педагогически и дидактически правила тъй, както знай, че 2+2=4; та да знай какъ да постѫпва и прокарва това, къмъ което е прѣдначъртано да води дѣтцата; а нашитѣ тукъ забавичари, ми се чини, че сѫ боси по тия нѣща и отъ неумѣяние, какъ да водятъ и постѫпятъ съ невиннитѣ дѣчица, докарали ги до онова състояние, което се казва *въртоглавие*, като ги приучватъ само къмъ зубрение на едни стихотворения, а разсѫдителната, самостоятелната и реалната части липсуватъ; съ една рѣчь намѣсто да отиваме напрѣдъ, то ний се връщаме къмъ оная епоха, въ която се учеха наустницата и псалтирчето наизустъ отъ кора до кора. Вѣрвамъ: всякой, който бѣше на испита миналата учебна година и който малко много разбира какъ се водятъ и въспитаватъ дѣтцата е забѣлѣжилъ, че въ дѣтцата липсуваше онова свято чувство — *Срамътъ*, за което знаменититѣ педагози сѫ писали много, че нетрѣбва никога да се пскоренява отъ человѣка, понеже то е най-голѣмий бичъ съ когото може да се наказва человѣка за своитѣ прѣстѫпления. Друга погрѣшка въ нашитѣ забавичари е, че отъ смиренни и невинни дѣтчица ги обрѫщатъ въ скоро врѣме на разгалени гевезета, къмъ което много се прѣвива дѣтинската душа, ако незнае въспитателя какъ да ги отклони. Съ една рѣчь ще кажа, че намѣсто добри и въспитани дѣтца, забавачницитѣ даватъ противното, и това, вѣрвамъ, ще подтвърдятъ всичкитѣ учители отъ първитѣ отдѣления, които сѫ приели дѣтца отъ тая забавачница и че съ тѣхъ се работи много по-трудно, отъ колкото съ дѣтцата небивали въ забавачницата. Въ заключение ще кажа, че училищното настоятелство би направило много по-добрѣ, ако затвори тая забавачница, та да прѣвари и оттърве най милото на гражданитѣ отъ похабяване, да урѣди по-добрѣ първоналнитѣ училища, които се намиратъ въ много по-лошо състояние, отъ колкото училищата на другитѣ елементи въ града, а намѣсто забавачницата да отвори по нуждата на града друго училище, въ което да се прѣподава исключително Бълг. езикъ, понеже голѣми проценти ученици идатъ всѣка година отъ Гръцкитѣ училища, свършивши по нѣколко отдѣления и по незнаяние Бъл. езикъ сѫ принудени да стоятъ по нѣколко години въ първитѣ отдѣления, а учителя неможе да се занимава съ тѣхъ, понеже се иска отъ него успѣхъ въ края на учебната година, а помѣнатото училище би принесло много голѣма полза, както за успѣхитѣ на първоначалнитѣ училища, така и за гонимата цѣль, за която се иждивяватъ огромни суми.

Единъ Гражданинъ.

Извѣстия изъ чуздитѣ вѣстници.

Парижъ. 29 Ноемврий. Разговорътъ на Царя съ Князь Бисмаркъ е йоще въпросъ за разискване между нашитѣ политически кръгове.

Вѣрва се, че този разговоръ ще подобри официялнитѣ отношения на Берлинский и Петерсбурский Кабинетъ, безъ обаче да стане нѣкакво сериозно промѣнение на сѫществующата политика.

ПетерсбУргъ. с. д. В. «Herold казва: Австро-Германский съюзъ не е билъ сключенъ за вѣчно врѣме. Веднъжъ той се свърши, ще удари часътъ за прѣглеждането смѣткитѣ на Руссия съ Австро-Унгария.

Русскитѣ военни кръгови по отношение на военнитѣ приготовления на Руссия казватъ, че тѣ не сѫ нѣкой извънредни въоръжения: Не се правятъ единственно да попълнятъ единъ сѫществующъ недостатъкъ.

Петерсбургъ. с. д. Утвърждението на Берлинский вѣстникъ. «Dei Post», че на хоризонтътъ се явява една война между Руссия и Австро-Унгария, се обявява отъ Русскитѣ вѣстници за чиста измислица. Войната, казва в. «Свѣтъ», зависи отъ прѣдрасположението на народитѣ, но това прѣдрасположение е противно за една война както въ Австро-Унгария, тъй и въ Руссия.

В. «Новое Врѣме» казва, че напротивъ се чаква за затвърдяването на миръть.

Парижъ. 1 Декемврий. Г. Рувиеръ и Г. Барбей сѫ обявили първий въ Камарата, и второй въ Сенатътъ, че Г. Греви се повърналъ отъ рѣшението, което билъ взелъ, — нѣма да направи никакво съобщение въ Парламентътъ и че нѣма да си даде оставката.

Засѣданията въ Камарата и Сенатътъ се отложени.

Вълнението е твърдѣ голѣмо.

Парижъ. с. д. 8 ч. 20 м. вечерь. — Засѣданието се подновява въ шесть часътъ.

Г. Рувиеръ съобщава, че Г. Греви обявилъ, че никога не е искалъ да влезе въ Конфликтъ съ Парламентътъ. Прѣдсѣдателътъ на Републиката ще извѣсти сутрѣ на Сенатътъ и Камарата своето рѣшение чрѣзъ едно тронно слово. Оставката на Министерството се отказва, засѣданието се отлага за сутрѣ, вѣрва се, че Конгресътъ ще се събере въ сѫббота.

Парижъ. с. д. Г. Рошеръ, сенаторъ, на когото отношенията се Орлеанската Фамилия сѫ добрѣ познати, е испроводилъ на вѣстникътъ «Колония» една телеграмма, съ която опровѣргава по най категорически начинъ, утвърждения̂та, публикувани въ Германский вѣстникъ за партията на Орлеаниститѣ, относително фалшифицирането на дипломатическитѣ ноти испратени на Царьтъ.

Г. Бошеръ обявява, че партията на Орлеаниститѣ никога не се е вмисвала въ Българскитѣ работи.

София, 20 Ноемврий. Нѣколко представители, на чело съ г. Мантова, по подбуждението на г. Радославова, помѫчили се да направятъ едно раздѣление между болшинството за нѣкакво помирение между г. Стамболова и Радославова.

Другитѣ всички представители, като узнали подобно нѣщо, събрали се на частно засѣдание, въ което Стамболовъ имъ освѣтлилъ положението, че за сега не му е врѣмето за помирение. Болшинството представители едногласно бламирали групата на Мантова и обявиха пълно довѣрие къмъ министерството.

София, 23 Ноемврий. Г. Вълковичъ, Бълг. дипломатически агентъ въ Цариградъ, пристигналъ тукъ изъ Цариградъ направо съ желѣзница до София.

Парижъ, 22 Ноемврий. Днесь въ Парижъ малко движение. Манифестациитѣ сѫ отправени противъ г. Жулъ Фери. Но никаква сериозна случка не се е случила.

— Конгресътъ ще се събере днесь въ Версаилъ за избирание приемникътъ на г. Греви.

Лѣвата партия отъ сенатътъ и камарата ще иматъ едно предварително засѣдание за да се съвѣтватъ върху кандидатътъ когото ще избирътъ.

Версаилъ, 22 Ноемврий. Лѣвата партия на камарата и сенатътъ се събрали на 9 ч. за опрѣдѣление кандидатитѣ отъ республиканцитѣ.

Първото гласоподавание даде слѣдующия резултатъ: Избиратели 552. Жулъ Фери 200 гласа; Фрайсинетъ 193; Брисонъ 81; Сади Карнотъ 69 и Сосиеръ 7 гласа.

— Второто гласоподавание даде слѣдующ. резултати: Избиратели 553. Г. Жулъ Фери 216 гласа; Фрайсинетъ 196; Брисонъ 79; Сади Карнотъ 61.

— Третото гласоподавание даде слѣдующия резултатъ: Избиратели 505. Жулъ Фери 179 гласа; Сади Карнотъ 162; Фрайсинетъ 109 й Брисонъ 52.

— Вотирането на конгресътъ: първото гласоподавание. Избиратели 849 абсолютно болшинство 425 гласа резултатъ: г. Сади Карнотъ 303 гласа; Жулъ Фери 212; Сосиеръ 148; Фрайсинетъ 76; генералъ Апертъ 72; Брисонъ 26; Флокетъ 5; Пастеръ 2 и други 5.

— Вотирането на конгресътъ даде окончателния резултатъ слѣдующитѣ числа: Избиратели 833. Абсолютно болшинство 417 гласа. Г. Сади Карнотъ 616 гласа; генералъ Сосиеръ 188; Жулъ Фери 10; Фрайсинетъ 6; генералъ Апертъ 5; Флокетъ 1 и Феликсъ Пиатъ 1.

КНИЖНИНА.

(Продължение отъ брой 3-ий.)

Тая часть отъ читающата публика, която е нѣмала честа да развие чрѣзъ образование своя умъ до такъва стъпенъ, за да може да се отнася критически къмъ всѣка написанна дума, — тая часть, която, за жалость, съставлява огромното болшинство отъ нашата читающа публика, облѣгнѫта върху авторитетната препоржка на вѣстницитѣ и списанията, приема всичко написано въ книгата за полезно и че така трѣба да бѫде и се води по него, като слѣпецъ слѣдъ тояга. А пакъ, че такова водяние е безкрайно врѣдно, мислимъ, никой неще откаже.

За да искажемъ тѣзи думи ни накара факта, че «Дѣтинска Мѫдрость» вече 6 мѣсяца, какъ е излѣзла отъ печатъ; а нашитѣ вѣстници и списания, освѣнъ обаждането, че тя се е появила, друго нищо не сѫ казали.

Въпросътъ: по какъвъ начинъ трѣба да се въспитава дѣтето, за да се направи отъ него полезенъ членъ на човѣчеството, е заниимавалъ отъ най-дълбока древность ученитѣ. Никакъвъ, човѣшки животъ не е достатъченъ, за да се прослѣдатъ, изучѭтъ, и опишятъ всичкитѣ теории, всичкитѣ начини, които сѫ се измисловали и предлагали за разрѣшението на тоя въпросъ. Философи, педагози, беллетристи, поети, доктори, дипломати, публицисти сѫ се занимавали и се занимаватъ съ него и пакъ неговото крайно (окончателно) разрѣшение не открито. При всичко това, тоя въпросъ въ настоящия вѣкъ е до толкова обработенъ, щото дѣлото за разумното въспитавание дѣцата може да се счита, че е турено на удовлетворителни, само удовлетворителни, основи.

Неще и дума, че това обработвание е станѫло въ Западна Европа и ний, ако имаме да въспитаваме дѣцата си по единъ разуменъ начинъ, трѣба да заимствуваме отъ другитѣ; обаче заимствуването колкото е полезно, толкова е и врѣдително.

Мислѭ, всѣкой ще се съгласи съ меня, че взетитѣ огъ Западъ свободолюбиви идеи, начина за устройвание и урѣждание училищата и държавнитѣ си учрѣждения, сѫ принесли полза на татковината ни; когато заимствуваннитѣ отъ сѫщий западъ женски моди, мѫжски контяния, балове и т. н. ципури не сѫ ни принесли друго, освѣнъ врѣда. Съ една дума, заимствуванията биватъ само тогава ползовити, когато сѫ подравнени (примѣнени) къмъ бита на народа, който ги заимствува. Напротивъ, приемени ли сѫ тѣ, безъ всѣко глѣдание; дали сѫ подходили къмъ негова животъ, безъ отстраняване всички чепавости, които за народа, отъ когото сѫ заимствуватъ, могѫтъ да бѫдѫтъ най ползовити, но за народа, който ги заимствува, биватъ най врѣдни — такива заимствування немогѫтъ да небѫдѫтъ врѣдителни.

(Слѣдва)

ОБЯВЛЕНИЯ.

ДОБРИЧСКА ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА.

Приканватъ се българскитѣ книжари да пратятъ расписитѣ на книгитѣ си, за да може Библиотеката да избере и испише потрѣбнитѣ й книги.

г. Добричъ, 24 Ноемврий 1887 г.

Отъ Управлението на Библиотеката.

ДОБРИЧСКА ГРАД. ОБЩ. КОММИСИЯ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 3307.

Добричската Град. Общ. Коммисия има честь да обяви на интерессующитѣ се че въ началото на идущий Д-врий ще ся отдаде на публиченъ търгъ събирането за една година отъ 1-й Януарий 1888 г. до 1 Януарий 1889 год. разнитѣ общински берии и наемване освѣтлението на града по този рѣдъ.

1). На 1-й Д-врий въ 10 часа предъ обѣдъ ще ся отдаде берията правопродавание едъръ добитъкъ (русуматъ). Залогъ за право-участие се иска 1100 лева;

2). На 4 сѫщий въ 10 часа предъ обѣдъ ще ся отдаде берията правоклание добитъкъ (канъ-парасѫ). Залогъ за правоучастие се иска 120 лева;

3). На 7 сѫщий въ 10 часа предъ обѣдъ ще ся отдадѫтъ берийтѣ отъ Барнера, крини, мѣрки, бильярдъ, табли, теглилки и пр. Залогъ за правоучастие се иска 700 лев. и

4). На 10 сѫщий въ 10 часа предъ обѣдъ ще ся отдаде съ малонаддавание освѣтлението на града съ панаиря. Залогъ за право-участие се иска 150 лева.

Новъ търгъ (Перетържка) ще става отдѣлно за всѣка берия, ако съгласно чл. 39 отъ Закона за публичнитѣ търгове нѣкои въ растояние на 24 часа отъ закриването първий търгъ наддаде 5% върху послѣднята наддадена сумма.

Търговетѣ ще се произвѣждатъ въ канцеляриятà на Общинската Коммисия, кѫдѣто и можатъ да се виждатъ въ работнитѣ дни и часове всички подробности и условия.

г. Добричъ 10 Ноемврий 1887 год.

Предсѣдатель: **Ст. Аврамовъ.**

П. Секретарь: **П. Поповъ.**

3—3

Отговорникъ К. Поповъ.

Печатница Л. Нитче. Варна